

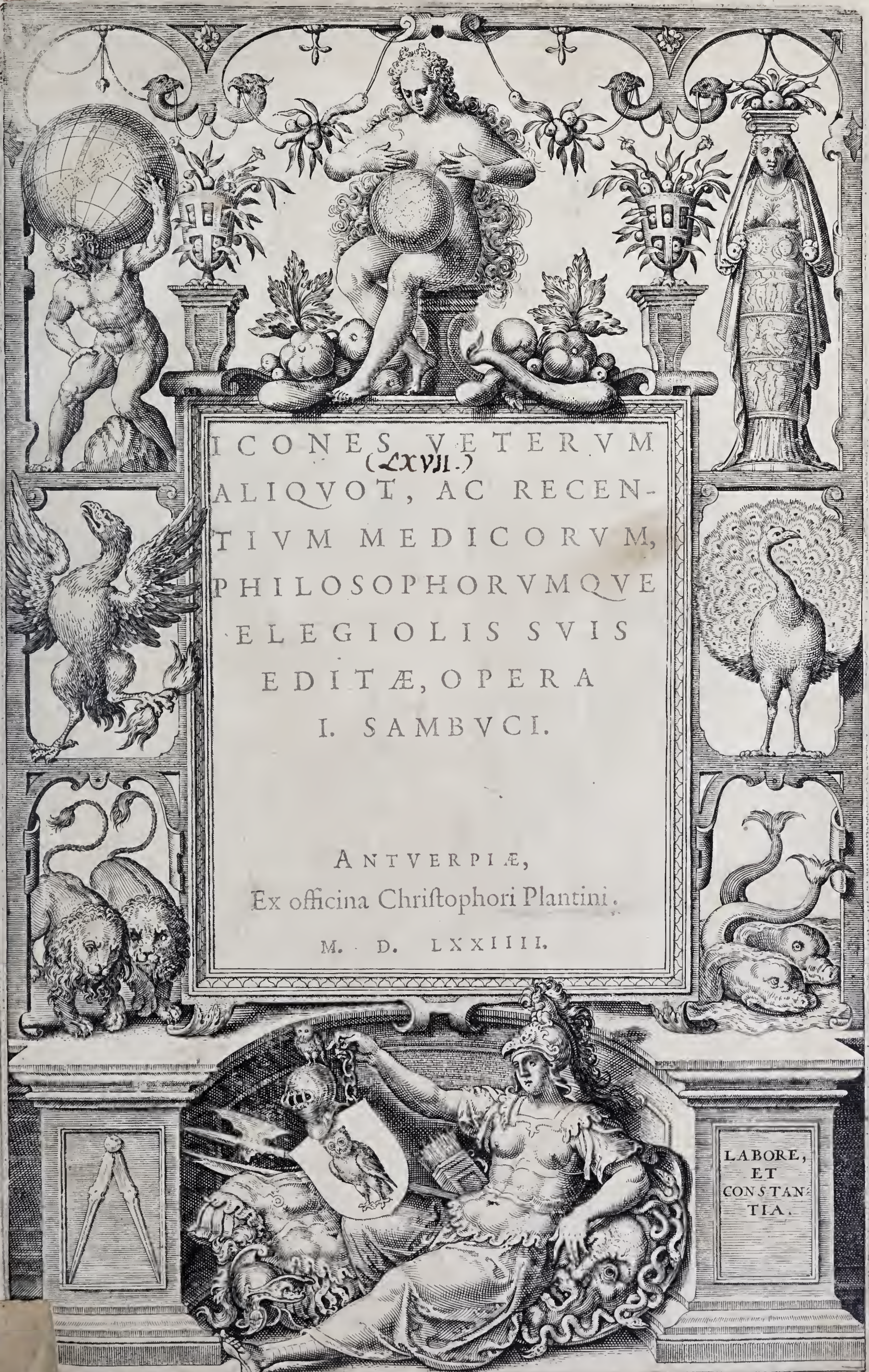
270. Sambucus, Joa. Icones veterum aliquot , ac recentium medicorum,
philosophorumque elegiis suis editae, Antverpiae,
Christoph, Plantin, 1574. Fest. Titel in reicher Umrahmung
1 Bl. Vorrede u. 67 num. Portraits in Epst., unter jedem ein
Distichon. In-fol. Fgt.

DeGeorge S. 169. Ruelens & De Backer S. 153, 36. Brunet
V 105. Graesse VI. 255. Rooses " Christophe Plantin" bringt
sehr viele Abbildungen aus dem vorliegenden Werke, dessen
Zeichnen u. Stecher wahrscheinlich Petr. Van der Bercht ge-
wesen ist. - In Übereinstimmung mit den Angaben bei Ruelens &
De Backer sowie bei Graesse bestehen in unserem Exemplar
die Bl. 49, 57 u. 60 in einfachen Umrahmungen, während
in die Umrahmung von Bl. 52, die in gleicher Weise leer
sein sollte, später das Porträt hineingeklebt wurde. - Die vor-
liegende komplette Erstauflage des Werckes ist von derartiger
Seltenheit, dass man im Jahre 1901 in Antwerpen eine Facsimile
Reproduktion davon erscheinen liess. - Besonders bemerkenswert
sind die Umrahmungen der einzelnen Portraits, die alle unter
sich verschieden sind. - Enthält u. a. die Portraits von:
Vesalius, Fernelius, Crescentius, Hippokrates, Galenus,
Celsus, Matthiolus, Paracelsus, C. Scaliger, Gener, Brassavolus
Fuxius, G. Agricola, Nic. Massam V. Cordus, Cardanus, M.
Ficinus. - Auf d. Innenseite d. Einbandes u. dem Vorsatzbl.
verschiedene handschriftl. Bemerkungen aus der Zeit, von ehe-
maligen Besitzern des Buches geschrieben. Wir finden eine Be-
merkung über den Tod d. Joh. Sambucus zu Wien im Jahre 1584
verzeichnet durch M. Schuffad. - Theod. Gottfried Fuchsius
vermerk : , liber rarus; inter collectiones iconum rarior. ... -
Elias Bachstein S. Matthiae Wratislaviae magister deziert d. s.
Buch am 19. Sept. 1613 mit den Worten: Nobili ac Docto viro
Domino Johanni Engelhardt amico suo sincero dono dedit.
Besonders reizvoll sind die ständig verschiedenen Umrahmungen

welche geradezu Entwürfe zu Goldschmiedearbeiten sind. Sie enthalten ausser barocken Ornamenten vielerlei Tiere wie Bären, Wildkatzen, Strauß, Kranich, Fledermaus, Kamel, Einhorn, Ente, Fuchs, Wiedehopf, Wildschwein, Hase, Affe, Greif, Delphin u.s.w., Grotesken Früchte, Putten u.a. menschliche Gestalten.

Das Titelblatt sehr schön und in prächtigem Druck. Oben Himmel (Atlas) und Erde (Gea befruchtet mit ihren Brüsten die Erde), Isis, als Göttin der Fruchtbarkeit, Seitlich: Kraft und Naturgewalt (Jupiters Adler mit Blitz), Rechts: Harmonie und Schönheit (Zunos Pfau), Land (2 Löwen), und Meer (2 Delphine), unten Palla Athene mit Medusenschild und allerlei Waffen.

In keinem Katalog der letzten Jahre auffindbar. Das Berliner Kupferstichkabinett besitzt nur eine Ausgabe von 1615).



ICONES VETERVM
(LXXII.)
ALIQUOT, AC RECEN-
TIVM MEDICORVM,
PHILOSOPHORVMQVE
ELEGIOLIS SVIS
EDITÆ, OPERA
I. SAMBVCI.

ANTVERPIÆ,
Ex officina Christophori Plantini.
M. D. LXXIIII.

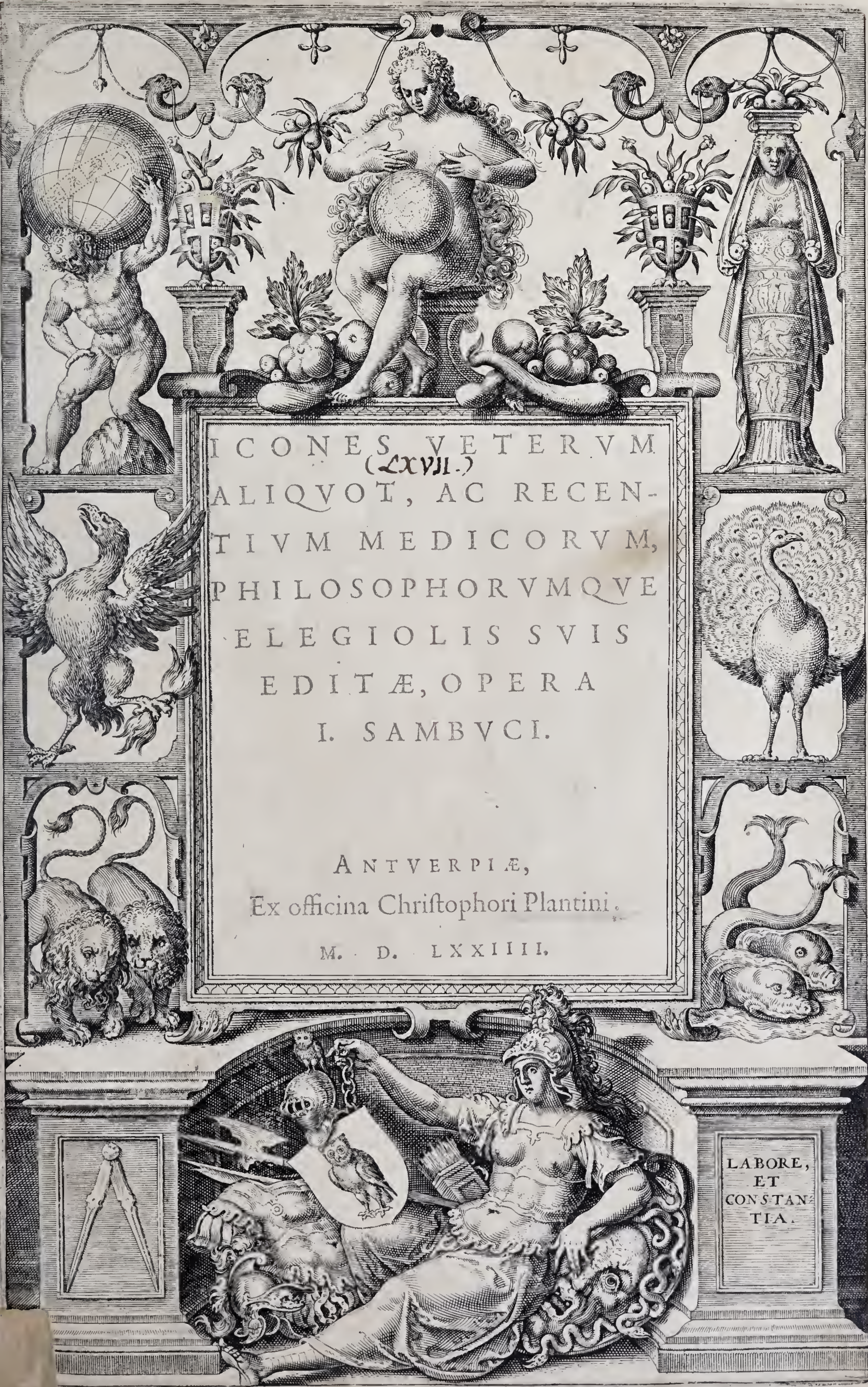
LABORE,
ET
CONSTAN-
TIA.

Habent sua fata libelli!

v. Richard. Kip. lib. vidoe. p. 53.

Nobili ac Docto viro Domino Johanni Engelhart amico suo sincero dono dedit
Elias Bachstein s. Matthiae Vratislaviae Magister Anno 1613 Septemb 18.

M. Bachstein
~~_____~~



ICONES VETERVM
(LXXII.)
ALIQVOT, AC RECEN-
TIVM MEDICORVM,
PHILOSOPHORVMQVE
ELEGIOLIS SVIS
EDITÆ, OPERA
I. SAMBVCI.

ANTVERPIÆ,
Ex officina Christophori Plantini.
M. D. LXXIIII.

LABORE,
ET
CONSTAN-
TIA.



Digitized by the Internet Archive
in 2019 with funding from
Getty Research Institute

<https://archive.org/details/iconesveterumali00zsam>

IOAN. HENRICH O
HERVVARTO, PATRICIO
AVGVSTANO IN PRIMIS
MAGNIFICO VIRO, LITTERATO-
rumque fautori, Samb. S.



Æ TV MINERVIVS es, iusteque *γλαῦνα* pro insigni-
bus domus, nobilitateque præfers, qui aliis amplius
vides. Quanto enim studio cunctam vetustatem, &
impensis initiò sis complexus, quanto pòst singula iu-
dicio tum discreueris, tum interpretatus sis, vniuersa
pæne Europa locuples testis est. Cumque non mini-
mam partem solliciti consilij tui effigies Principum,
& Heroum esse intelligam: Philosophos quoque & Medicos ne negli-
gas oro, vel potius *αὐδοντα ὀφειλίω*. Ac scio multos hoc ipso argumento li-
bellos hodie in vulgus produci: sed, quod Plinius, & Ælianus de Ho-
mero fatebantur, idem censeo de multorum editionibus: Icones ad hi-
storiarum descriptiones penicillo informatas, non de protypis ec̃typa
reddita. Quòd si in his quoque nostris eius aliquot generis deprehende-
ris: mihi id vitio non vertes: qui ista, amicorum fide, ac testimonio, de
statuis, signis, tabellis, partim numis haud recentis memoriæ, atque ve-
tustissimorum codicum vestibulis comportarim; superstites ad cuius-
que ætatem simulandos curauerim. Quidquid est operæ, tibi dono;
cuius ego semper ingenium, humanitatem, doctrinam commemorare
soleo, splendorem, opes, nobilitatem canendam aliis, ne in aliquo offen-
dam, relinquo. meque cum hacce, velut strenula, tibi commendo.
Vale, Vienna ipsiſ Kalend. Ianuar. M. D. LXXIIII.



Tu scopus, & finis noster, fautrîxque laborum
 Adsis, auspiciis formula sana veni.
 Editio quod rarum est, thesauros prome benignos,
 Thurea sic aris grana, decúsque feras.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
540 EAST 57TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637



Mortua restituis , maturis frugibus imples
 Horrea , das succum vitibus , apta fauo .
 Te sine amor languet Medicinæ Inuentor Apollo
 Fautorem Musæ , cunctæve nata canunt .



Phillyra te genuit, qui herbarum viribus vlcus
 Infandum curas, Astrologóſve mones.
 Ritè Aſclepiadem formas Saturnia proles,
 Herba gerit nomen, fama ſuperſtes agit.



Te radiis lustrans Phœbus quot honoribus auxit,
 Abdita naturæ munera nosse dedit.
 Tu facilem morbis curam, monstrásque leuamen:
 Vñibus humanis hæc redigísque lubens.



Haud te degenerem patre fers, celebrande Machaon,
 Qui Troiæ reſeras clauſtra, facésque paras.
 Artis tu cogis canones, Podalirius ipſe
 Miratur frater, non ſiluitque nepos.

[Faint, illegible handwriting covering the upper two-thirds of the page]

[Faint, illegible handwriting in a block at the bottom of the page]



Hæc est Mæonidis facies, hæc lumina cæca:
 Sic veteres numi, marmora nostra tenent.
 Inditur hîc, quoniam Chirurgum Phœbus amavit,
 Expoliit, Vatum principem & esse iubet.

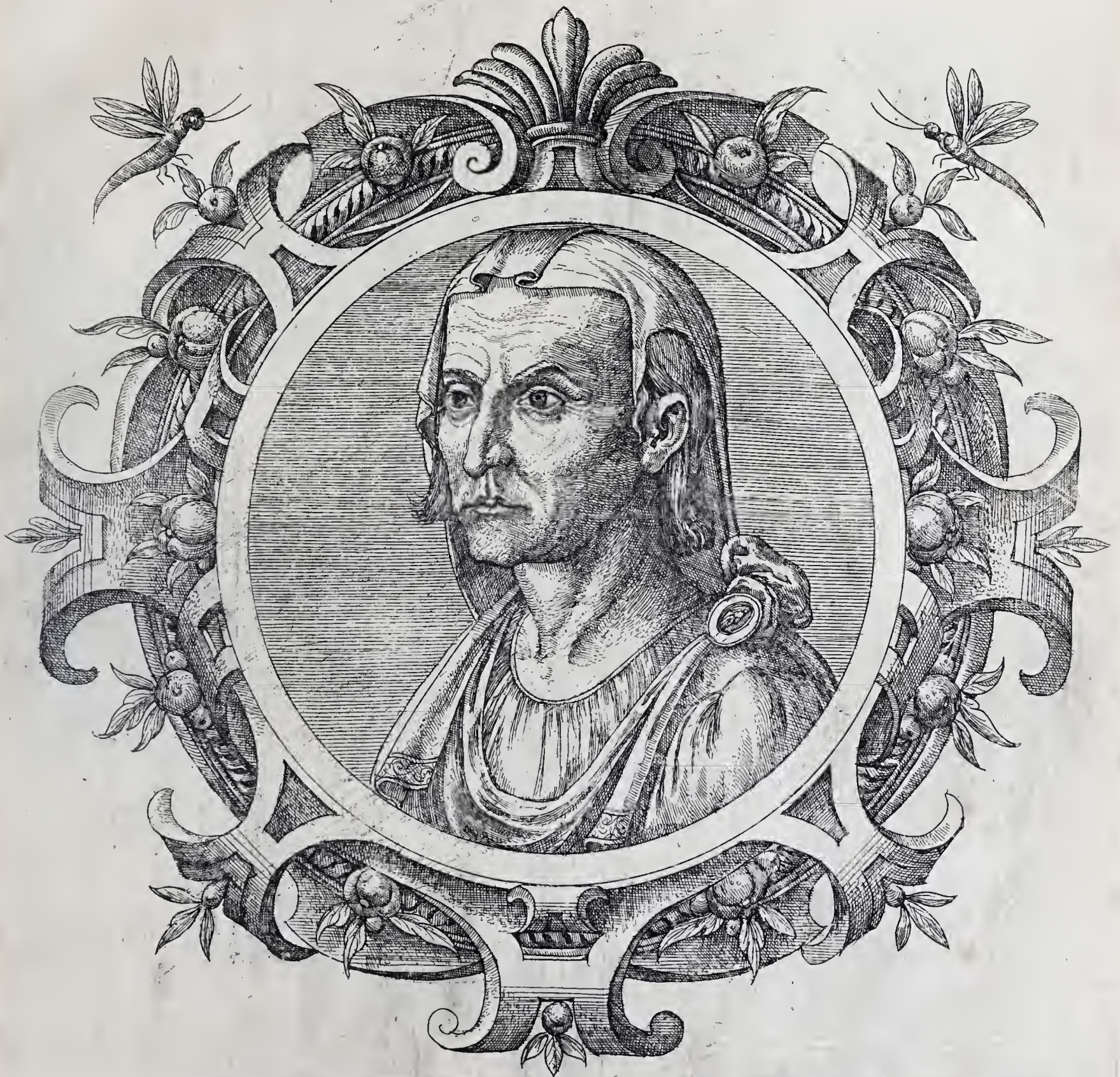
THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
10549



Hic sôphiæ princeps Italæ, Samiûsque magister
 Explicuit partim quæ latuère diu.
 Iste μέλει ψύχῳσιν ait, faba, brutáque sordent,
 Sacra fit ex obitu relligione domus.



Ionicæ hic auctor sectæ, & moderator eorum,
 Qui se nosse putant, dicitur esse Thales.
 Intima scrutatus naturæ denique longis
 Commoritur ludis, enecat aucta sitis.



Qui dias memorem laudes , repetámque fideles
 Ingenij dotes , Hippocratisque decus .
 Democriti auditor Phœbea , ô , Coë propago ,
 Certius an quis te tradidit artis opes ?



Effigiem simulat veram qui pinxit ab arte,
 Nemo oculos damnet, quæritur ingenium.
 Nam cui præstantem formam natura negavit,
 Pectore compensat talia damna pio.



Tu brevis, obscurus, nec vocula pondere priua,
 Gloria Cappadocum proximus Hippocrati es.
 Goupylus à tinea seruat, te Crassus honorus
 Induit Aufonia veste: legere diu.



Et studio rixis vacuo , & ciuilibus ortus
Rebus , ab æterna posteritate viget.
Semina philosophis , & fundamenta locasti ;
Arguit ingratiè quantus Aristoteles ?



Parua Stagira decus tantum proferre sophorum,
 Implere & potuit Solis vtramque domum?
 Nemo acie ingenij, par verbis nulla facultas,
 Vt missum terris numen honore colo.



Dulciùs expressit te verbis nemo politis
 Materias Medicùm , quidquid & orbis alit:
 Inde tibi venit diuinum nomen ab ore ,
 Discipulus tanto dignus Aristotele es.



Quod genus inuitæ mortis, lethale venenum
 Contineant in se bestia, & herba, doces.
 Propterea Victor Nicandri nomen adeptus
 Perpetuò extabit: virus at omne fugit.



Rizotomi labor, & magni est faciunda voluntas,
 Prætulit hic aliis victor in arte facem.
 Quippe Dioscorides multis præponit, & ornat,
 Iudiciūque sagax non sine amore tulit.



Lauderis quamuis aliis , clarum extiteritque
 Olim opus herbarum : te Chamelæa fugit.
 Euphorbij succos nescis, simul Andros & hæma
 Narrata exponis, non oculata fides.



Supplement to the ...
...
...
...



Aufonias Coüs votis perductus in oras
 Edidit hunc foetum, veste fouétque sua.
 Hic puris repetit verbis quæcunque probantur,
 Et superat molem, Forliuiane, tuam.



Explicat Hippocratem, nec latum præterit vnguem;
 Eloquio sectas, Theſſalicosque mouet.
 Nulla eſt cognitio, non experientia rerum,
 Quam non attigerit, perpoliitque ſimul.



Simplicium vires obscura nocte reuelas,
 Describis forma, quæque colore suo.
 Afferis hanc partem diuinè, externaque vana
 Ne nos decipiant, te monitore, patent.



Etsi qui fueris non affirmare licebat,
 Hoc lego quòd plures nomine sæpè viros:
 Te tamen herbarum gnarum vetus illa fuisse
 Prima Dioscoridis pagina nostra monet.



Naturæ cornu, variarum copia rerum
 Plinius est, alio plenior Historico.
 Hoc enchiridio comite es potis utier omnis,
 Sed nisi iudicio, ne proba cuncta putes.



Pergameos metit hic campos, præsepibus arcet,
 Ad fontes rectum simia pandit iter.
 Laudamus tales, quibus est mora nulla legendi,
 Auctori faciles damna sed vsque ferunt.



Scripta quidem nostras huius venêre sub auras
 Pauca, sed excellens ordine, & arte fuit .
 Traianus coluit Medicum, secreta notabat ;
 Ne pereant, lector, tot monumenta, caue .



Forſan hic agricolis præſcripſit tempus arandi,
 Vel qui mixturas, pharmaca prompta dabat.
 Hunc quidam cenſent *καὶ δαίμον* Apollinis εἶναι,
 Filius *ἑμπεδος* cum patre forſan erat.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
520 EAST 57TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637



Si quæ cognoras tractasses pluribus vsum,
 Iunxisses herbis iusta metalla suis.
 Nunc stares maior, tibi Anazarbeúsque faueret,
 Nôsque tua dites efficeremur ope.



Cur audita refers, nugarum mole laboras?
 Cur hortos, stirpes excoluisse nequis?
 Erras in multis, lenta & clemattide: nomen
 Conatusque manent non sine laude tamen.



Ars fuit huic maior quàm Coo , par ferè acumen ;
Nec cedit verbis large Galene tuis .
Tempora post illa hic meritò quoque summus habetur ,
Spiritus hunc methodi , praxis agítque virum .



Te sol produxit dubia vt paradoxa valerent,
 Sensibus vt liquidis arsque pateret Auûm.
 Ingens Ferneli, τὸν καὶ φέρει ἥλιος ἄνδρα,
 Orator, Physicus, Celsus & alter eras.



Obruta Cimmeriis monumenta Galenica *θρίγγυς*
 Extrahit, interpres docta per ora volat.
 Conducunt Veneti magno, medicamina dextrè
 Formantem mors, heu, non properata rapit.



Barbariem purgat, retinuat meliora docendo,
Audit decrepitum concio multa senem.
Pharmaca correxit: nimium tribuisse Galeno
Dum studet, errores detegit vsque suos.



Quis sine te felix Medicus, promptusque Cherurgus?
 Ni artis subiectum, membra, situmque sciat?
 Sæcula tot pars hæc latuit, porcum atque catellos,
 Non homines prisca dissecuere Sophi.



Scriptorum pelagus celeri aura peruolat omne,
 Et Latio donat multa, notâtque statim.
 Nil mare, nil tellus gignit, nil purior aër,
 Romuleo, & Graio quin sciat ipse stylo.



Gallia te iuuenem audiuit, Germania seruat,
 Vtile constanter dum profiteris onus.
 Interpres artis Veteris, πολλῶν τ' ἄκος ἀνδρῶν
 Sanas, quos alij deferuere diu.



Omne tulit punctum, myrothecas excutit, amplè
 Hippocratis gnomas expediitque breues.
 Sedulò versatum scriptis melioribus Index
 Significat: drachmam foenerat inde suam.



Vndigenam gentem dum confectaris in Vrbe,
Et leni curas morbida membra via:
Mox facer abriperis studio, subito arma, ducésque
Concinis: hunc hamum sæpius esca fugit.



Inuida multorum te exercuit vsque Voluntas,
 Vera tuis creuit sed Medicina scholis.
 Herbas in primis noras, ἢ φάρμακα πάσῃν,
 Contrahere artificis sensūque lata modo.



Quid Medici possent manibus ? quas iungere plagas
 Ulceribus sordes, signa mouere loco ?
 Extitit hic solus qui pondera, viscera Terræ
 Rimatus, nobis bella metalla fodit.



Quot Graios Latia donasti veste, quot artem
 Túque salutarem partibus accumulas!
 Nil metuis fucos: veterum monumenta repurgans
 Eruis è tenebris, publica vota iuuas.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
540 EAST 57TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637



Matthiolo primas qui defert, lector, in herbis,
Iure facit: gratos talibus esse decet.
Cúmque dies aliam doceat, tamen omnibus vnus
Plus tulit hic lucis nóne Dioscoridi?

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
540 EAST 57TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637



Oceanum , ac Tiberin penetras , farragine luces
 Squamigeræ pecudis , Cærulea regna domas .
 Cardinei proceres , te Romanique verentur :
 Nomen , dum pisces vnda fouebit , erit .



Nerea tu viduas , piscosi fluminis alueos
 Detegis , & propriis nominibus celebras .
 Pharmaca quid valeant per se , quid mixtáve narras ;
 Te maior vulgo nemo Cherurgus erat .



Cæsaribus si quis multos inseruit annos,
 Acceptus magnis principibúsque fuit:
 Te, Iuli, vatem possum, Medicúmque fateri,
 Doctrina in cuius gratia tanta nitet.



Cur te Cæsaribus fidum mea Musa sileret,
 Qui noua, quæ gestis scire Galene, doces?
 Et vetera illustras methodo: depellis ab arte
 Fucos, Montano & digna referre studes?



Fontibus hic puris haurit , quæ scribit , & annis
 Tot celebri docuit nomine Louanij .
 Euocat hunc Cæsar longè sibi Maxmilianus ,
 Custodem & proprij corporis esse iubet .

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
540 EAST 57TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637
TEL: 773-936-3000



Altum componit Mare , tot motásque procellas :
 Vos cautè vector Scylla, Charybdi fugit.
 Quàm felix operis , tam suavis moribus , arte
 Semper erat : Tumulus Parthenope patria est.



Difficiles soluis nodos, nec massa, chaósve,
Expositor dici munere debueras:
Ante alios morbi foedantis gallica membra,
Et praxin clarè nocte, diéque polis.



THE
LIBRARY
OF THE
MUSEUM
OF
COMPARATIVE ZOOLOGY
AND ANATOMY
HARVARD UNIVERSITY
CAMBRIDGE, MASS.



Hoc decus Harlemi latitat, cælestibus iræ?
 Tantæ, qui dignus luce, alióque loco est?
 Sed ridet fumos, solida Virtute superstes,
 Historiis patriæ nónne supremus erit?



Copia, & ingenij vi est Argenterius acri,
 Nil reticet, potis est dissimulare nihil.
 Sed noua non cudit, nil indictumque recenset,
 Candor inest studio, nec labor vllus abest.



Carminē Virgilius, Medicina Phoebus, & arte,
 Historia immensa Liuius alter eras.
 Tu nisi Fastorum rationes, abdita primus
 Tractasses, quid nunc marmora sacra forent?
 Præsidis officio rexisti iure Viennam:
 Te Phoebum, & Vatem, Ius quoque nemo negat.



Fortiter aggressus Myropolas ornat, & auget,
 Egregios addit, iungit & arte modos.
 Dúmque viget Romæ teneræ sub flore iuuentæ,
 Inuida Germanis sustulit hora decus.



Eruta Cimmeriis Aduatica rara tenēbris,
 Ingenij dotes quid valeasque, docent.
 Te Regina soror Caroli, te Mytica norunt:
 Crediderat quis te tanta fouere sinu?



Spiritus hunc proprius versat, præcordia raris
 Dotibus extollit, sidera clara mouet.
 Nescio quid dicam, mirabor: nil latet istum,
 Quàm legisse putes scribere plura solet.



Scaliger elogium quoduis, laudésque reportat,
Nec Medicos inter gloria parua stetit.
Censor, & interpret rigidus genus omne reuoluit,
Expedit auctorum lance: vetusta sapit.



Nulla quies mulæ pellit Victorius acres
 Dum morbos, prodest consiliisque bonis.
 Sexaginta annos docuit, congeffit aceruo
 Praxin, & expertus multa legenda dedit.



Nil commune tenet nomen cum pectore sacro,
Subtili ingenio tot monimenta fluunt.
Plurima conuertit, scripsit sua, cuius Areteus
Quàm proprio mauult tegmine vbique legi.



Barbariem raris medicinis pensat, & altis
 Consiliis tractat: claruit arte satis.
 Miscendi ratio minus huius tempore nota
 Illuxit, formas composuitque novas.



Fidus, acutus erat, medicando crebrior ille
 Febres discussit, balnea tuta facit.
 Clara domus Patauij, natura blandus auaros
 Exosus, nomen fixit vtroque polo.

21. The following is a list of the
names of the persons who have
been appointed to the various
positions in the various
departments of the
Government of India.

1. The Secretary to the Government of India.



Haud Italo, aut Gallis postponam Lazia scripta,
 Gnauiter *integris* vela secutus erat.
 Colligit Austriacam sobolem, Romanaque castra,
 Ut migrent gentes. plura daturus obit.



Hic methodis lustrat subsellia, pleuritidisque
 Curandæ certum monstrat honore latus.
 Afficiant certi vt loca morbi, pharmacopœi
 Vt vigiles degant Curtius admonuit.



Diffimulent alij quamuis tua nomina , qui se
 Adiutos norunt, te mea Musa canit.
 Quippe Tragi fimo multorum semina florent,
 Hortorúmque Hirci pectore creuit odor.



Non sine doctrina mediocri scribere posset
 Tot secreta, minus ferre salutis opem.
 Sed quia dicuntur pauci sua dogmata nosse,
 Facta Antimonij est *Αντιμονία* loco.



Hunc Christi ex Paulo certus comprehenderat æstus,
 Philosophus, Vates, magnus Apollo fuit.
 Graios cum Latiis voluit conferre cothurnos,
 Effigiem hanc Codex dat, simulatque vetus.



Dum Graias vrbes, fluuios, monimenta vetusta
 Commemorat, regio quidquid & alma fouet:
 Maxima subiicitur naturæ copia rerum,
 Vt meritò Phœbi fede locandus ouet.



Perspicius Doctor, rura, herbas, prata, vireta,
Arboreos cultus, deliciásque tenet.
Tempora distinguit, Medicinas comparat arti;
Consultit & viuos qua ratione iuuent.



Quis te φιλοσόφων μείζων, quis acutior alter,
Quot Medicos statuas inferiore loco?
Interpres sanus summi viget iste Platonis,
Seria vulgavit, quæ Medicina tegit.



Te, qui præclaros Medicos depingis, & ornas,
Quid fugit? es pectus, bibliotheca, labor.
Facta Ducum texit, scriptores vndique clausos
Exquiris, studio Græcia, Roma patet.
Vulgò grassantes morbos, Anazarbea purgas:
Dij tribuant vitæ tempora longa tuæ.
Dij ciues, urbem, qui te genuere parentes,
Pannoniam & foueant, nil minuantque dies.

KS 11020

